

รายงานสรุปผลการดำเนินงาน

ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ – ธันวาคม 2564

ตำบลริมเหนือ

อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

คำนำ

รายงานฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อรวบรวมข้อมูล และสรุปผลลัพธ์ของกิจกรรม ภายใต้โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ (1 ตำบล 1 มหาวิทยาลัย) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ร่วมกับเทศบาลตำบลริมเหนือ อำเภอแม่อิง จังหวัดเชียงใหม่ โดยได้สรุปผลการดำเนินงานตลอดระยะเวลาโครงการ 11 เดือน ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ - ธันวาคม 2564 โดยได้กำหนดหัวข้อโครงการที่จะพัฒนาตำบล มีชื่อว่า “โครงการผักพื้นบ้านริมเหนือ เพื่อการเพิ่มรายได้ในชุมชน” โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อรวบรวมแหล่งเพาะปลูกผักพื้นบ้าน โดยใช้ฐานข้อมูลในการส่งเสริม และพัฒนา
2. เพื่อส่งเสริม และพัฒนาการเพาะปลูกผักพื้นบ้านให้มีปริมาณ และคุณภาพที่ได้มาตรฐาน
3. เพื่อพัฒนาผลผลิต และผลิตภัณฑ์ให้เป็นมาตรฐาน และเป็นที่ต้องการของผู้บริโภค
4. เพื่อพัฒนาช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน ในรูปแบบสถานที่ และแบบออนไลน์

โดยมีระยะเวลาการดำเนินงานตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2564 ถึง วันที่ 31 ธันวาคม 2564 สำเร็จลุล่วงไปด้วยความกรุณา และอนุเคราะห์ช่วยเหลือเป็นอย่างดี จาก ดร.รัชพล สัมพุทธานนท์ หัวหน้างาน U2T ตำบลริมเหนือ และคณะอาจารย์ทีมงาน U2T ตำบลริมเหนือ และเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลริมเหนือ ผู้ให้ความกรุณาให้คำแนะนำ ข้อคิด และให้ความช่วยเหลือด้านข้อมูลแนวทางการทำรายงานที่ถูกต้อง จึงทำให้งานชิ้นนี้เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดี ทีมงาน U2T ตำบลริมเหนือ จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

คณะทำงาน

ธันวาคม 2564

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญภาพ	จ
สารบัญตาราง	ฉ
1. ข้อมูลพื้นที่ตำบล	1
1.1 ด้านกายภาพ	1
1.1.1 ที่ตั้งหมู่บ้าน ชุมชน และตำบล	1
1.1.2 ลักษณะภูมิประเทศ	1
1.1.3 ลักษณะภูมิอากาศ	1
1.1.4 ลักษณะของดิน	2
1.1.5 ลักษณะของแหล่งน้ำ	2
1.1.6 ลักษณะของไม้และป่าไม้	2
1.2 ด้านการเมือง/การปกครอง	2
1.2.1 เขตการปกครอง	2
1.2.2 การเลือกตั้ง	3
1.3 ประชากร	3
1.3.1 ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร	3
1.3.2 ช่วงอายุและจำนวนประชากร	4
1.4 สภาพทางสังคม	4
1.4.1 การศึกษา	4
1.4.2 สาธารณสุข	4
1.4.3 อาชญากรรม/ยาเสพติด	5
1.4.4 การสังคมสงเคราะห์	5
1.5 ระบบบริการพื้นฐาน	5
1.5.1 การคมนาคม	5
1.5.2 การไฟฟ้า	5
1.5.3 การประปา	5

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
1.5.4 โทรศัพท์	5
1.5.5 ไปรษณีย์ การสื่อสาร การขนส่ง และวัสดุ ครุภัณฑ์	5
1.6 ระบบเศรษฐกิจ	6
1.6.1 การเกษตร	6
1.6.2 การประมง	6
1.6.3 การปศุสัตว์	7
1.6.4 การบริการ	7
1.6.5 การท่องเที่ยว	7
1.6.6 อุตสาหกรรม	7
1.6.7 การพาณิชย์ และกลุ่มอาชีพ	8
1.6.8 แรงงาน	8
1.7 ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม	8
1.7.1 การนับถือศาสนา	8
1.7.2 ประเพณี และงานประจำปี	8
1.7.3 ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาท้องถิ่น	9
1.7.4 สินค้าพื้นเมือง และของที่ระลึก	9
1.8 ทรัพยากรธรรมชาติ	9
1.8.1 แหล่งน้ำ	9
1.8.2 ป่าไม้	10
1.8.3 ภูเขา	10
1.8.4 คุณภาพของทรัพยากรธรรมชาติ	10
2. TPMAP ข้อมูลพื้นฐาน 5 มิติของตำบลริมเหนือ	10
3. การพัฒนาพื้นที่	12
4. วัตถุประสงค์ของโครงการ “ผักพื้นบ้านริมเหนือ เพื่อการเพิ่มรายได้ในชุมชน”	13
5. กรอบแนวคิดในการดำเนินงาน	14

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
6. กิจกรรมที่ดำเนินการในพื้นที่	15
6.1 กิจกรรมที่ 1 การสำรวจรวบรวมแหล่งเพาะปลูกผักพื้นบ้านในตำบลริมเหนือ	15
6.2 กิจกรรมที่ 2 การส่งเสริมด้านการเพาะปลูกผักพื้นบ้าน การทำปุ๋ยหมัก การป้องกันศัตรูพืช	16
6.3 กิจกรรมที่ 3 การจัดทำแปลงสาธิตการปลูกผักพื้นบ้านต้นแบบ	17
6.4 กิจกรรมที่ 4 การพัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูปจากผลผลิตทางการเกษตร	18
6.5 กิจกรรมที่ 5 การถ่ายทอดองค์ความรู้ เพื่อการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชน	21
6.6 กิจกรรมที่ 6 การส่งเสริมและพัฒนาช่องทางการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน	22
6.7 กิจกรรมที่ 7 การวิเคราะห์ศักยภาพเชิงพื้นที่ที่เหมาะสมด้านการเกษตร	23
6.8 กิจกรรมที่ 8 การวิเคราะห์ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวตำบลริมเหนือ	25
7. กลไกการทำงาน	27
8. ผลลัพธ์ทั้ง 4 ด้าน	28
8.1 ด้านการจ้างงาน	28
8.2 ด้านการพัฒนาทักษะ	28
8.3 ด้านการยกระดับเศรษฐกิจ และสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ	28
8.4 ด้านการจัดทำ Community Big Data	28
9. ผลลัพธ์เชิงเศรษฐกิจ	28
10. ผลลัพธ์เชิงสังคม	29
11. ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานโครงการ U2T ให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์	29
12. ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานในอนาคต	29
13. ชื่อผู้รับผิดชอบโครงการ	30
14. ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา	30
15. ชื่อสมาชิกทีม U2T ตำบลริมเหนือ อำเภอแม่อริม จังหวัดเชียงใหม่	31
16. ชื่อเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลริมเหนือ อำเภอแม่อริม จังหวัดเชียงใหม่	34

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 กราฟดาวแสดงความต้องการพื้นฐาน 5 มิติ ในตำบลริมเหนือ อำเภอแมริม จังหวัด เชียงใหม่	11
ภาพที่ 2 กราฟแสดงการเปรียบเทียบพัฒนาการของจำนวนคนจนในตำบลริมเหนือ อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ แยกรายมิติ 5 มิติ	11
ภาพที่ 3 กรอบแนวคิดในการดำเนินงาน	14
ภาพที่ 4 การสำรวจแหล่งพื้นที่ทางการเกษตรตำบลริมเหนือ	15
ภาพที่ 5 แผนผังแสดงพื้นที่ตำบลริมเหนือ และการใช้ประโยชน์ที่ดิน	16
ภาพที่ 6 การอบรมเชิงปฏิบัติการการทำปุ๋ยหมักฮอร์โมนไข่	16
ภาพที่ 7 การผสมปุ๋ยทำปุ๋ยจากเศษใบไม้ และวัชพืช	17
ภาพที่ 8 การจัดทำแปลงสาธิตการปลูกผักพื้นบ้านในชุมชนตำบลริมเหนือ	18
ภาพที่ 9 การพัฒนายาหม่อง 9 อ้อย	18
ภาพที่ 10 การพัฒนาสมุนไพรเครื่องหอม 9 อ้อย	18
ภาพที่ 11 การพัฒนาลูกประคบสมุนไพร 9 อ้อย	19
ภาพที่ 12 การแปรรูปสมุนไพรฟ้าทะลายโจรแคปซูล	20
ภาพที่ 13 การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการการทำจีสานไม้ไผ่	21
ภาพที่ 14 การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการการตัดเย็บเสื้อสตรีเบื้องต้น	21
ภาพที่ 15 การจำหน่ายผัก ผลผลิตจากแปลงสาธิตการปลูกผักประจำหมู่บ้าน	22
ภาพที่ 16 การจัดอบรมสอนการถ่ายรูปและสร้างcontentในการจำหน่ายสินค้าบนช่องทางออนไลน์	22
ภาพที่ 17 แผนที่แสดงลักษณะดินของตำบลริมเหนือ	23
ภาพที่ 18 แผนที่แสดงปัจจัยการใช้ประโยชน์ที่ดินของตำบลริมเหนือ	23
ภาพที่ 19 แผนที่แสดงศักยภาพพื้นที่ที่เหมาะสมด้านการเกษตรตำบลริมเหนือ	24
ภาพที่ 20 แผนผังแสดงระดับศักยภาพด้านการท่องเที่ยวในตำบลริมเหนือ	26
ภาพที่ 21 แผนผังแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวในตำบลริมเหนือ	27

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 จำนวนประชากร ในเขตเทศบาลตำบลริมเหนือ	3
ตารางที่ 2 ช่วงอายุ และจำนวนประชากร	3
ตารางที่ 3 พืชเศรษฐกิจ และพันธุ์ที่นิยมปลูกของตำบลริมเหนือ	6

โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ (มหาวิทยาลัยสู่ตำบล สร้างรากแก้วให้ประเทศ : U2T)

พื้นที่รับผิดชอบ : ตำบลริมเหนือ อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อมหาวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

1. ข้อมูลพื้นที่ตำบล

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

1.1 ด้านกายภาพ

1.1.1 ที่ตั้งหมู่บ้าน ชุมชน และตำบล

เทศบาลตำบลริมเหนือ ตั้งอยู่ทางทิศเหนือ ของอำเภอแมริม ห่างจากที่ว่าการอำเภอแมริม ประมาณ 3 กิโลเมตร ห่างจากศาลากลางจังหวัดประมาณ 10 กิโลเมตร มีเนื้อที่ จำนวน 2,721.25 ไร่ หรือ 5.074 ตารางกิโลเมตร มีอาณาเขตดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อ ตำบลสันโป่ง

ทิศใต้ ติดต่อ ตำบลริมใต้

ทิศตะวันออก ติดต่อ ตำบลเหมืองแก้ว

ทิศตะวันตก ติดต่อ ตำบลแม่แรม และตำบลห้วยทราย

1.1.2 ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบริมฝั่งแม่น้ำ ทุกหมู่บ้านจะมีแม่น้ำแมริมไหลผ่าน พื้นที่โดยทั่วไปจะเป็นที่อยู่ออาศัย ทั้งชุมชนดั้งเดิม และหมู่บ้านจัดสรร สลับกับพื้นที่เพาะปลูกของเกษตรกร ได้แก่วัวนาและพืชสวน เนื่องจากมีแหล่งน้ำเพื่อทำการเกษตรตลอดทั้งปีโดยอาศัยเขตชลประทานแม่แตง

1.1.3 ลักษณะภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศในช่วงเดือนมีนาคม ถึง เดือนพฤษภาคม มีอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 35 องศาเซลเซียส และในช่วงเดือนพฤศจิกายน ถึง เดือนกุมภาพันธ์ สภาพภูมิอากาศค่อนข้างเย็น มีอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 19

องศาเซลเซียส มีปริมาณน้ำฝนในช่วง เดือนพฤษภาคม ถึง เดือนกันยายน และมีปริมาณน้ำฝนมากที่สุด คือ เดือนสิงหาคม

1.1.4 ลักษณะของดิน

พื้นที่ตำบลริมเหนือตั้งอยู่บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำแม่มิมจึงทำให้ลักษณะของดินส่วนใหญ่จะเป็นดินร่วนปนทรายเนื้อดินค่อนข้างละเอียด มีการระบายน้ำได้ดี การแบ่งการใช้ประโยชน์จากที่ดินนอกจากจะเป็นพื้นที่อยู่อาศัยแล้ว ยังมีพื้นที่ทำนาโดยอาศัยน้ำจากชลประทาน

1.1.5 ลักษณะของแหล่งน้ำ

แหล่งน้ำในพื้นที่ตำบลริมเหนือมีแหล่งน้ำตามธรรมชาติ ได้แก่ แม่น้ำแม่มิม ซึ่งเป็นแม่น้ำสายหลักที่ผ่านในพื้นที่รับผิดชอบทุกหมู่บ้าน แม่น้ำปิง ลำห้วยน้ำร้อง และแหล่งน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้น ที่นำมาใช้ประโยชน์ในพื้นที่ มีดังนี้

- บ่อน้ำตื้น 250 แห่ง
- บ่อบาดาล 383 แห่ง
- ประปาหมู่บ้าน 2 แห่ง
- ฝาย/ทำนบ/พังกันน้ำ 6 แห่ง

1.1.6 ลักษณะของไม้และป่าไม้

พื้นที่รับผิดชอบของเทศบาลตำบลริมเหนือไม่มีพื้นที่ป่าไม้ตามธรรมชาติ เนื่องจากพื้นที่ไม่มีเขตติดต่อ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ อยู่นอกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรที่ดินป่าไม้

1.2 ด้านการเมือง/การปกครอง

1.2.1 เขตการปกครอง

เทศบาลตำบลริมเหนือมีพื้นที่รับผิดชอบทั้งตำบลริมเหนือแบ่งเขตการปกครองเป็นหมู่บ้าน มีจำนวนหมู่บ้านทั้งสิ้น 5 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 บ้านเหมืองผา หมู่ที่ 2 บ้านท้องฝาย หมู่ที่ 3 บ้านหัวดง หมู่ที่ 4 บ้านเกาะ หมู่ที่ 5 บ้านเหมืองผารวมใจ

1.2.2 การเลือกตั้ง

เทศบาลตำบลริมเหนือ แบ่งเขตเลือกตั้งเป็น 2 เขต ดังนี้

- เขตที่ 1 ได้แก่ หมู่ที่ 1 บ้านเหมืองผ่า และ หมู่ที่ 5 บ้านเหมืองผ่ารวมใจ
- เขตที่ 2 ได้แก่ หมู่ที่ 2 บ้านท้องผ่าย หมู่ที่ 3 บ้านหัวดง และ หมู่ที่ 4 บ้านเกาะ

1.3 ประชากร

1.3.1 ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร

เทศบาลตำบลริมเหนือมีประชากรทั้งหมด 3,378 คน มีจำนวนครัวเรือน จำนวน 1,590 หลังคาเรือน

ตารางที่ 1 จำนวนประชากร ในเขตเทศบาลตำบลริมเหนือ

ชื่อหมู่บ้าน	ครัวเรือน(คน)	ชาย(คน)	หญิง(คน)	รวม(คน)
บ้านเหมืองผ่า	585	468	499	967
บ้านท้องผ่าย	266	307	351	658
บ้านหัวดง	235	338	433	771
บ้านเกาะ	188	229	235	464
บ้านเหมืองผ่ารวมใจ	226	250	268	518
รวม	1,590	1,592	1,786	3,378

ข้อมูล : สำนักทะเบียน อำเภอแม่ริม (ข้อมูล ณ เดือนกันยายน พ.ศ.2559)

1.3.2 ช่วงอายุและจำนวนประชากร

เทศบาลตำบลริมเหนือมีประชากรทั้งหมด 3,378 คน มีจำนวนครัวเรือน จำนวน 1,590 หลังคาเรือน

ตารางที่ 2 ช่วงอายุของประชากรในเขตเทศบาลตำบลริมเหนือ

ช่วงอายุ	ชาย(คน)	หญิง(คน)	จำนวน(คน)
อายุ ต่ำกว่า 10 ปี	146	122	268
อายุ 11-15 ปี	74	67	141
อายุ 16-20 ปี	92	73	165
อายุ 21-30 ปี	214	235	449
อายุ 31-40 ปี	267	266	533
อายุ 41-50 ปี	218	306	524
อายุ 51-60 ปี	296	365	661

ช่วงอายุ	ชาย(คน)	หญิง(คน)	จำนวน(คน)
อายุ 61-70 ปี	169	223	392
อายุ มากกว่า 70 ปี	116	129	245
รวม	1,592	1,786	3,378

1.4 สภาพทางสังคม

1.4.1 การศึกษา

พื้นที่เทศบาลตำบลริมเหนือมีศูนย์ กศน.ตำบลริมเหนือ จำนวน 1 แห่ง และสถานศึกษา จำนวน 2 แห่ง ได้แก่

1. โรงเรียนมูลนิธิหิมาราช 5 (โรงเรียนประถมศึกษา) มีนักเรียนจำนวน 66 คน มีอาจารย์จำนวน 5 คน
2. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีนักเรียนจำนวน 40 คน มีครูผู้ดูแลเด็กจำนวน 1 คน มีผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก 1 คน

1.4.2 สาธารณสุข

พื้นที่เทศบาลตำบลริมเหนือ มีอาสาสมัครสาธารณสุขมูลฐานทุกหมู่บ้านและมีข้อมูลสาธารณสุข ดังนี้

- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล 1 แห่ง
- คลินิกแพทย์ 1 แห่ง
- ร้านขายยาแผนปัจจุบัน 1 แห่ง
- อัตราการมีและใช้ส้วมราดน้ำ ร้อยละ 100

1.4.3 อาชญากรรม/ยาเสพติด

พื้นที่เทศบาลตำบลริมเหนือ ไม่มีปัญหาอาชญากรรมที่รุนแรง และไม่มีปัญหาด้านยาเสพติด

1.4.4 การสังคมสงเคราะห์

ในพื้นที่เทศบาลตำบลริมเหนือ ได้มีการจัดกิจกรรมการสังคมสงเคราะห์ ดังนี้

- การตรวจเยี่ยมผู้ป่วย ตัดบ้าน ตัดเตียง
- การจัดสร้างบ้านเกิดใหม่ แก่ผู้ยากไร้ ผู้มีรายได้น้อย
- การให้บริการ รับ ส่ง ผู้ป่วยที่เป็นผู้ยากไร้ ไปโรงพยาบาล ศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพฯ เป็นต้น

1.5 ระบบบริการพื้นฐาน

1.5.1 การคมนาคมขนส่ง

การคมนาคมขนส่งติดต่อระหว่างอำเภอและตำบลใกล้เคียง ใช้ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 107 (เชียงใหม่ – ฝาง) การติดต่อระหว่างหมู่บ้านภายในตำบลมีเส้นทางคมนาคม ประกอบด้วย ถนนลาดยาง 6 สาย ถนนลูกรัง 3 สาย ถนนคสม./คสล. 38 สาย

1.5.2 การไฟฟ้า

พื้นที่เทศบาลตำบลริมเหนือ มีไฟฟ้าเข้าถึงครบทุกหมู่บ้าน

1.5.3 การประปา

พื้นที่เทศบาลตำบลริมเหนือ มีประปาหมู่บ้าน 2 แห่ง ได้แก่ บ้านท้องฝาย หมู่ที่ 2 และบ้านเกาะ หมู่ที่ 4 ส่วนหมู่บ้านที่ไม่มีประปาหมู่บ้าน จะใช้บริการของการประปาส่วนภูมิภาค สาขาแมริม ซึ่งอยู่ในเขตการจ่ายน้ำประปา

1.5.4 โทรศัพท์

พื้นที่เทศบาลตำบลริมเหนือ มีสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ครอบคลุมทุกหมู่บ้าน และมีสายโทรศัพท์ขององค์การโทรศัพท์ทุกหมู่บ้าน

1.5.5 ไปรษณีย์ การสื่อสาร การขนส่ง และวัสดุ ครุภัณฑ์

พื้นที่เทศบาลตำบลริมเหนือ ไม่มีที่ทำการไปรษณีย์ หรือการขนส่งวัสดุ ครุภัณฑ์ต่างๆ แต่สามารถไปใช้บริการส่งจดหมาย ส่งวัสดุ ครุภัณฑ์ ได้ที่ทำการไปรษณีย์แมริม ซึ่งอยู่ห่างจากตำบลริมเหนือประมาณ 2 กิโลเมตร

1.6 ระบบเศรษฐกิจ

1.6.1 การเกษตร

ระบบการปลูกพืชส่วนใหญ่พื้นที่เทศบาลตำบลริมเหนือ ได้แก่ การทำนาปี ตามด้วยถั่วเหลือง หมุนเวียนอยู่เช่นนี้ เพราะใช้น้ำในการเพาะปลูกน้อยกว่าข้าวอีกทั้งยังเป็นการช่วยบำรุงดิน ยกเว้นในบางพื้นที่ซึ่งเป็นที่ลุ่มต่ำไม่สามารถควบคุมน้ำได้ก็จะปลูกข้าวนาปรัง สำหรับที่ดอนจะปลูกพืชผักตามฤดูกาล เช่น ข้าวโพดหวาน กระหล่ำดอก บล็อกโคลี บวบ พริก และไม้ดอก เช่น เบญจมาศ เป็นต้น พืชเศรษฐกิจของตำบลริมเหนือ ที่สำคัญมีดังนี้

- โรงงานอุตสาหกรรม 3 แห่ง
- โรงสี 1 แห่ง
- บริษัท 1 แห่ง
- ร้านค้า 32 แห่ง
- ห้องเช่า / บ้านเช่า 18 แห่ง
- สมาคมฉาบปูนกึ่งสังเคราะห์ 1 แห่ง

1.6.5 การท่องเที่ยว

พื้นที่เทศบาลตำบลริมเหนือมีแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่

- วัดเจติยสถาน หมู่ที่ 1
- พระธาตุอินทร์แขวนจำลองและเจดีย์เก่า ในวัดหัวดงสามัคคีธรรม หมู่ที่ 3
- บ้านควายไทย หมู่ที่ 5

1.6.6 อุตสาหกรรม

พื้นที่เทศบาลตำบลริมเหนือมีโรงงานอุตสาหกรรม จำนวน 3 แห่ง ได้แก่

- บริษัท รอยัลฟู้ดส์ จำกัด (โรงงานผลิตซอสมะเขือเทศ สามแม่ครัว)
- บริษัท วิ.พี.เอฟ.กรุ๊ป จำกัด (โรงงานเลี้ยงสุกร)
- ห้างหุ้นส่วนจำกัด มาสเตอร์คลีนลอนดรี แอนด์ เซอร์วิส (โรงงาน ชัก อบ รีด เสื้อผ้า)

1.6.7 การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

กลุ่มอาชีพที่สำคัญในพื้นที่เทศบาลตำบลริมเหนือ ได้แก่

- กลุ่ม 9 อ้อย หมู่ที่ 1
- กลุ่มดอกไม้จันทร์ หมู่ที่ 1
- กลุ่มหัตถกรรม หมู่ที่ 2
- กลุ่มทำน้ายาอเนกประสงค์ หมู่ที่ 3
- กลุ่มทำกระเป๋าค่า หมู่ที่ 4
- กลุ่มรมไทรคำ หมู่ที่ 4
- กลุ่มจักรสาน หมู่ที่ 5

1.6.8 แรงงาน

ประชาชนในพื้นที่เทศบาลตำบลริมเหนือ ร้อยละ 50 ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป ซึ่งในพื้นที่มีปัญหาแรงงานเนื่องจากมีแรงงานแฝงจากต่างถิ่นเข้ามาอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก รวมถึงมีต่างด้าวที่เข้ามาโดยถูกกฎหมายและผิดกฎหมายเข้ามาอยู่ในพื้นที่เพื่อใช้แรงงาน

1.7 ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

1.7.1 การนับถือศาสนา

ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ โดยมีข้อมูลศาสนาสถาน ได้แก่ วัดและสำนักสงฆ์ 5 แห่ง ดังนี้

1. วัดเจติยสถาน (หมู่ที่ 1)
2. อารามสันติสุข (หมู่ที่ 1)
3. วัดห้วยดงสามัคคีธรรม (หมู่ที่ 3)
4. วัดธรรมะสันติเจติย์ (วัดทุ่งล้อม) (หมู่ที่ 3)
5. สำนักสงฆ์ร่มไทรคำ (หมู่ที่ 4)

1.7.2 ประเพณีและงานประจำปี

พื้นที่เทศบาลตำบลริมเหนือมีงานประเพณีและงานประจำปี ได้แก่

- งานป่าเวณีปีใหม่เมือง ช่วงเดือน เมษายน ของทุกปี
- งานลอยกระทง ช่วงเดือน พฤศจิกายน ของทุกปี

1.7.3 ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น

พื้นที่เทศบาลตำบลริมเหนือมีภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น ดังนี้

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่

- การจักสานไม้ไผ่ หมู่ที่ 1 และหมู่ที่ 5 เช่น สุ่มไก่ เข่งใส่ผัก ที่วางต้นไม้(ซ้อล่อ) เป็นต้น
- การทำอิฐมอญ และการทำอิฐบล็อก หมู่ที่ 4
- การทำน้ำพริกตาแดง หมู่ที่ 4
- การรักษาโรคโดยสมุนไพรพื้นบ้าน หมู่ที่ 1 และหมู่ที่ 4
- การตัดตุ้ง ทำสะตวงล้านนา ทุกหมู่บ้าน
- การฟ้อนเล็บ ฟ้อนเทียน ทุกหมู่บ้าน

ภาษาถิ่น ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เทศบาลตำบลริมเหนือส่วนใหญ่เป็นคนถิ่นฐานเดิมไม่มี

การอพยพมาจากพื้นที่อื่น ซึ่งภาษาถิ่นได้แก่ภาษาล้านนา และอักษรล้านนา แต่ผู้ที่เขียนอักษรล้านนาได้ส่วนใหญ่จะเป็นพระสงฆ์ และผู้ที่เคยบวชเรียน เท่านั้น

1.7.4 สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

พื้นที่เทศบาลตำบลริมเหนือมีสินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก ดังนี้

1. สินค้าพื้นเมืองและสินค้าพื้นบ้าน เช่น แคหมู น้ำพริกตาแดง พริก لاب ข้าวฮางงอก ข้าวกล้องงอก ส้มไก่ ขิงใส่ผัก เป็นต้น
2. ของที่ระลึก เช่น ผลิตภัณฑ์กลุ่ม 9 อ้อย เช่น ยาตม ยาหม่อง ลูกประคบ น้ำมันหอมระเหย น้ำมันเหลือง พวงมาลัย เป็นต้น หมอนลูกจันทร์ ดอกไม้จากผ้าใยบัว กระเป๋ามาตราเม (กระเป๋ากัก) กระเป๋าคำเย็บมือ เป็นต้น

1.8 ทรัพยากรธรรมชาติ

1.8.1 แหล่งน้ำ

พื้นที่เทศบาลตำบลริมเหนือ มีแหล่งน้ำตามธรรมชาติที่ผ่านในพื้นที่ จำนวน 3 สาย คือ แม่น้ำแม่มริ ซึ่งเป็นแม่น้ำสายหลักที่ผ่านในพื้นที่รับผิดชอบทุกหมู่บ้าน แม่น้ำปิง ไหลผ่าน หมู่ที่ 4 และลำห้วยน้ำร่อง ไหลผ่าน หมู่ที่ 3 และ หมู่ที่ 4

1.8.2 ป่าไม้

พื้นที่รับผิดชอบของเทศบาลตำบลริมเหนือไม่มีพื้นที่ป่าไม้ตามธรรมชาติ เนื่องจากพื้นที่ไม่มีเขตติดต่อ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ

1.8.3 ภูเขา

พื้นที่รับผิดชอบของเทศบาลตำบลริมเหนือไม่มีภูเขา

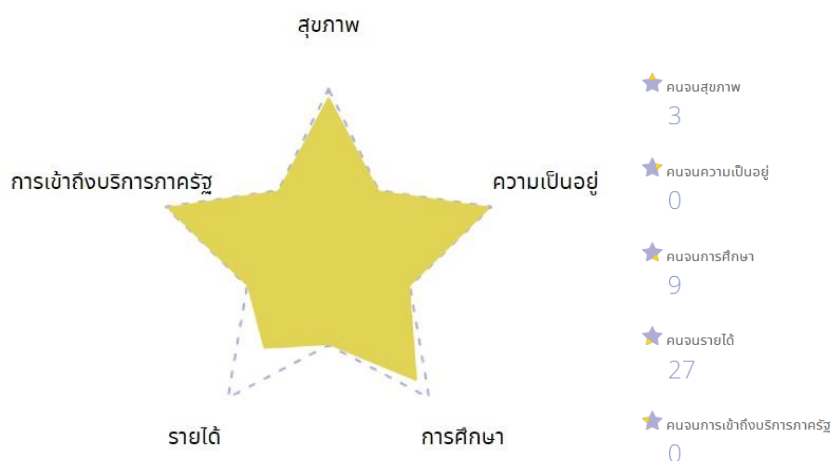
1.8.4 คุณภาพของทรัพยากรธรรมชาติ

ทรัพยากรธรรมชาติของเทศบาลตำบลริมเหนือที่สำคัญ ได้แก่ แหล่งน้ำที่ไหลผ่านหมู่บ้านในเขตรับผิดชอบทั้ง 5 หมู่บ้าน คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ที่ดี แต่ในช่วงฤดูแล้งจะมีฝักตบชวากีดขวางทางน้ำไหล และมีปริมาณน้ำไหลผ่านน้อยทำให้คุณภาพของน้ำจะอยู่ในเกณฑ์ต่ำ แต่สามารถก็นำน้ำไปใช้ในทางเกษตรกรรมได้ ส่วนสภาพอากาศในเดือน กุมภาพันธ์ ถึง เดือน เมษายน ของทุกปีจะมีปัญหาหมอกควัน

2. TPMAP ข้อมูลพื้นฐาน 5 มิติของตำบลริมเหนือ อำเภอแม่อริม จังหวัดเชียงใหม่

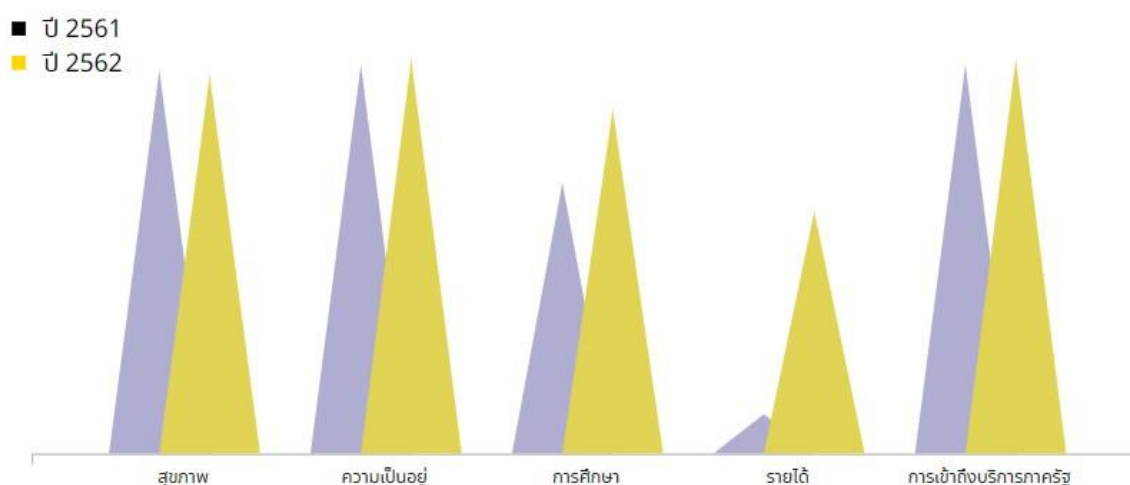
TPMAP คือ ระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (Thai People Map and Analytics Platform) ซึ่งได้รับการพัฒนาต่อยอดจากระบบบริหารจัดการข้อมูลคนจนแบบชี้เป้า (Thai Poverty Map and Analytics Platform) ให้สามารถครอบคลุมปัญหาที่กว้างขึ้น เช่น เด็กแรกเกิด การศึกษา ผู้สูงอายุ การพัฒนาสภาพที่อยู่อาศัย โดยยังคงความสามารถของระบบเดิมในการชี้เป้าความยากจนไว้ด้วย TPMAP จึงสามารถใช้ระบุปัญหาความยากจนในระดับบุคคล ครัวเรือน ชุมชน ท้องถิ่น/ท้องที่ จังหวัด ประเทศ หรือ ปัญหาความยากจนรายประเด็น TPMAP ยังสามารถเปรียบเทียบข้อมูลปีต่อปี ทำให้เห็นสภาพปัญหาว่ามีทิศทางปรับลดหรือรุนแรงมากขึ้นเพียงใด ซึ่งสามารถนำมาใช้ประเมินปัจจัยที่อาจส่งผลกระทบต่อปัญหาดังกล่าว หรือประเมินประสิทธิภาพของนโยบายที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานั้นได้ ซึ่งจะช่วยให้การแก้ปัญหาตรงจุด และเลือกนโยบายได้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นซึ่งทำให้การแก้ปัญหาตรงกับกลุ่มเป้าหมายมากขึ้นและสามารถออกแบบนโยบาย โครงการในการแก้ปัญหาให้ตรงกับความต้องการหรือสภาพปัญหาได้

TPMAP เป็นการทำงานร่วมกันระหว่างสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) และ ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (เนคเทค-สวทช.) กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ภาพที่ 1 กราฟดาวแสดงความต้องการพื้นฐาน 5 มิติ ในตำบลริมเหนือ อำเภอแม่อริม จังหวัดเชียงใหม่

กราฟดาวแสดงความต้องการพื้นฐาน 5 มิติ ในตำบลริมเหนือ อำเภอแม่อริม จังหวัดเชียงใหม่ ความยากจนสามารถวัดได้จากดัชนีความยากจนหลายมิติ หรือ ดัชนี MPI (Multidimensional Poverty Index) ที่พิจารณาจาก 5 มิติ ได้แก่ ด้านสุขภาพ ด้านความเป็นอยู่ ด้านการศึกษา ด้านรายได้ และด้านการเข้าถึงบริการรัฐ โดยที่คนจน 1 คน มีปัญหาได้มากกว่า 1 ด้าน

ภาพที่ 2 กราฟแสดงการเปรียบเทียบพัฒนาการของจำนวนคนจนในตำบลริมเหนือ อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ แยกรายมิติ 5 มิติ

กราฟแสดงการเปรียบเทียบพัฒนาการของจำนวนคนจนในตำบลริมเหนือ อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ แยกรายมิติ 5 มิติ ได้แก่ สุขภาพ ความเป็นอยู่ การศึกษา รายได้ และการเข้าถึงบริการของรัฐ โดยความสูงของกราฟแท่งสีเหลืองแสดงจำนวนคนจนในปีที่เลือกเทียบกับปีก่อนหน้า โดยแท่งยิ่งสูง ยิ่งดี

3. การพัฒนาพื้นที่

จากการสำรวจความต้องการของชุมชน และหารือกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในพื้นที่ตำบลริมเหนือ พบว่าในชุมชนตำบลริมเหนือมีการปลูกพืชผักมากมายหลายชนิด ซึ่งเป็นผักพื้นบ้านที่สามารถเจริญเติบโตได้ง่าย มีประโยชน์ต่อผู้บริโภคทั้งส่วนที่เป็นอาหาร และมีสรรพคุณทางยา สำหรับผักสด นอกจากจะใช้เพื่อการบริโภคแล้ว ยังสามารถนำไปจำหน่ายเพื่อรายได้อีกด้วย

อย่างไรก็ตาม การพัฒนาให้เกิดความยั่งยืน จำเป็นต้องมีการจัดการเพื่อส่งเสริมอย่างเป็นระบบ เริ่มตั้งแต่การรวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชน การเพาะปลูก การเก็บเกี่ยว ช่องทางการตลาด เป็นต้น นอกจากนั้น ในชุมชนยังต้องการให้เกิดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าของผักพื้นบ้าน อาทิ การแปรรูป การควบคุมมาตรฐาน การออกแบบผลิตภัณฑ์ และช่องทางการขายที่หลากหลาย ดังนั้น โครงการนี้จะเข้ามาดำเนินการเพื่อส่งเสริม และพัฒนาผักพื้นบ้านในตำบลริมเหนือ เพื่อเป็นการยกระดับรายได้ และทำให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในชื่อโครงการ **“ผักพื้นบ้านริมเหนือ เพื่อการเพิ่มรายได้ในชุมชน”** โดยการส่งเสริมอาชีพแก่ชุมชนนั้น มีจุดประสงค์เพื่อให้ประชาชนมีรายได้ มีงานทำและมีความ

เป็นอยู่ที่ดีขึ้น โครงการ 1 ตำบล 1 มหาวิทยาลัยถือเป็นแนวทางและนโยบายในการสร้างความเจริญให้แก่ชุมชนในท้องถิ่น การนำผลผลิตทางการเกษตรประเภทต่างๆมาพัฒนาปรับปรุง และส่งเสริมให้ประชาชนนำมาสร้างเป็นผลผลิตทางการเกษตร การนำผลผลิตมาแปรรูปในลักษณะรูปแบบต่างๆ และให้หน่วยงานราชการ เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล เข้ามามีบทบาท และร่วมมือกันในการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการแก่คนในชุมชนด้านความรู้ทางการเกษตร การทำปุ๋ยหมักจากเศษผลไม้ลดค่าใช้จ่าย การส่งเสริมด้านการตลาด เป็นต้น ให้กลายเป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์ คนในชุมชนสามารถต่อยอด และสามารถพึ่งพาตนเองได้

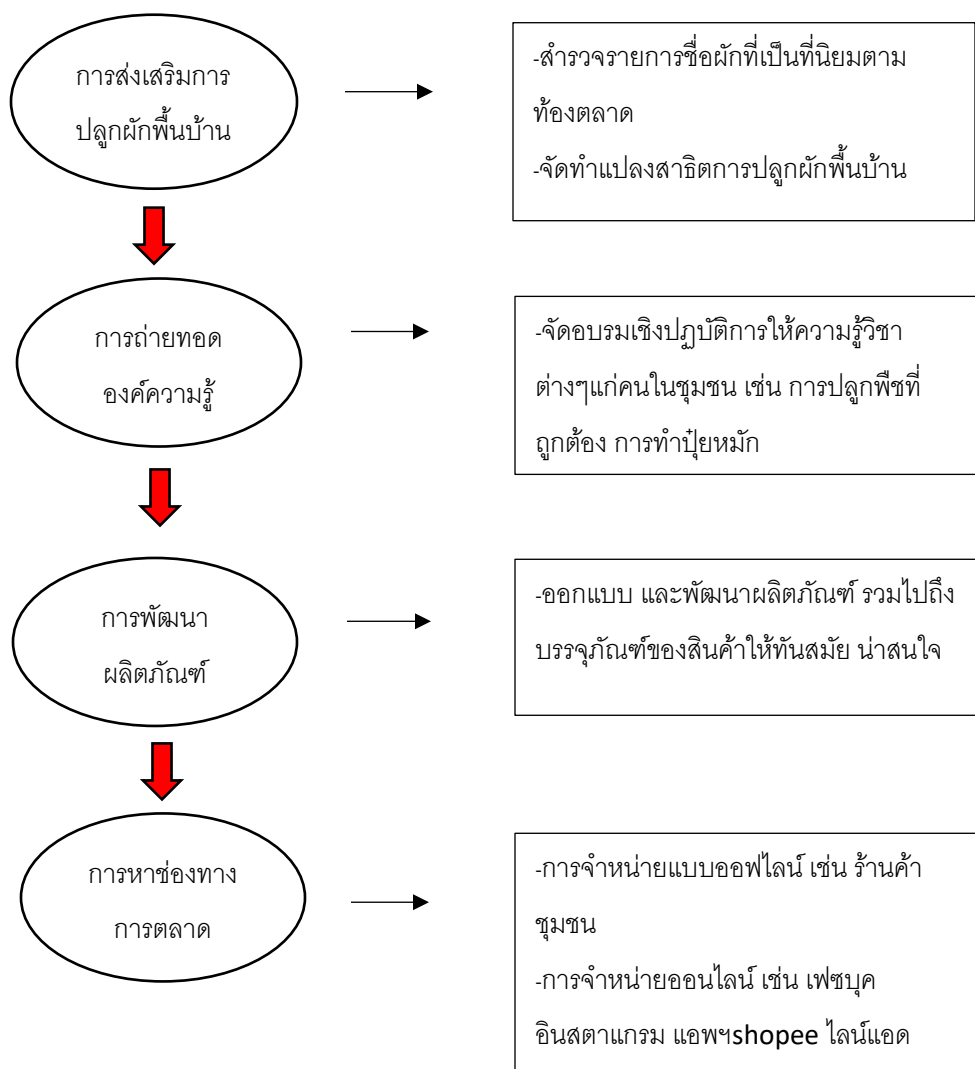
ตำบลริมเหนือ อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ อยู่ห่างจากตัวเมืองเชียงใหม่ประมาณ 15 กิโลเมตร พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบริมฝั่งแม่น้ำแมริม อาชีพของประชาชนในชุมชนส่วนใหญ่คือทำไร่ทำนาและ ทำการเกษตรกรรม มีการปลูกพืชสมุนไพรทั่วไป โดยจะเป็นไปตามความถนัดและสภาพพื้นที่ของตนเองจากทรัพยากรในชุมชน นั่นคือ พืชผลผลิตจากการเกษตรที่หลากหลายชนิด เช่น ข้าว ข้าวโพด กระหล่ำปลี มะเขือ ตะไคร้ เป็นต้น โดยประชาชนในชุมชนได้นำผลผลิตทางการเกษตรดังกล่าวมาจำหน่ายทั้งปลีกและส่ง เพื่อเป็นรายได้ในการดำรงชีวิต ซึ่งเป็นการนำไปสู่การปรับ การประยุกต์และการพัฒนาผลผลิตทางการเกษตรจนกลายเป็นกระบวนการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ที่จะได้สร้างอาชีพและสร้างรายได้ให้กับประชาชนในชุมชน ตำบลริมเหนือ อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ ต่อไป

ทีมงาน 1 ตำบล 1 มหาวิทยาลัย ได้เล็งเห็นถึงปัญหาและความสำคัญ เรื่อง “การพัฒนาผลิตภัณฑ์และการแปรรูปผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรและสินค้าอื่นๆภายในชุมชนให้เป็นสินค้าโอท็อปของตำบลริมเหนือ อำเภอแมริมจังหวัดเชียงใหม่ เพราะการแปรรูปนอกจากจะช่วยส่งเสริมการขายผลผลิตทางการเกษตรแล้วยังช่วยยกระดับตัวสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ให้สามารถเพิ่มมูลค่า ให้แก่สินค้าในการเพิ่มยอดขายให้แก่ชุมชน ทั้งยังทำให้เกิดการจดจำแก่ผู้บริโภคได้ต่อไป

4. วัตถุประสงค์ของโครงการ “ผักพื้นบ้านริมเหนือ เพื่อการเพิ่มรายได้ในชุมชน” มีดังนี้

1. เพื่อรวบรวมแหล่งเพาะปลูกผักพื้นบ้าน โดยใช้ฐานข้อมูลในการส่งเสริม และพัฒนา
2. เพื่อส่งเสริม และพัฒนาการเพาะปลูกผักพื้นบ้านให้มีปริมาณ และคุณภาพที่ได้มาตรฐาน
3. เพื่อพัฒนาผลผลิต และผลิตภัณฑ์ให้เป็นมาตรฐาน และเป็นที่ต้องการของผู้บริโภค
4. เพื่อพัฒนาช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน ในรูปแบบสถานที่ และแบบออนไลน์

5. กรอบแนวคิดในการดำเนินงาน

ภาพที่ 3 กรอบแนวคิดในการดำเนินงาน

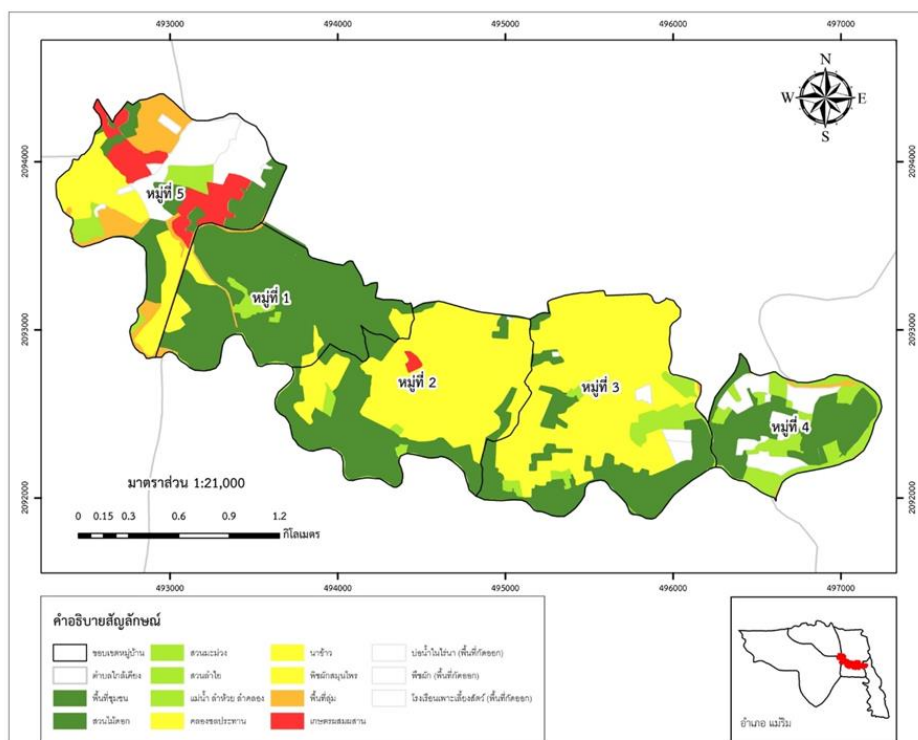
6. กิจกรรมที่ดำเนินการในพื้นที่

กิจกรรมโครงการผักพื้นบ้านริมเหนือเพื่อการเพิ่มรายได้ในชุมชน มีดังนี้

6.1 กิจกรรมที่ 1 การสำรวจรวบรวมแหล่งเพาะปลูกผักพื้นบ้านโดยใช้เป็นฐานข้อมูลในการส่งเสริมและพัฒนา

ภาพที่ 4 การสำรวจแหล่งพื้นที่ทางการเกษตรตำบลริมเหนือ อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

ภาพที่ 5 แผนผังแสดงพื้นที่ตำบลริมเหนือ และการใช้ประโยชน์ที่ดิน

6.2 กิจกรรมที่ 2 การส่งเสริมด้านการเพาะปลูกผักพื้นบ้าน เรื่อง เทคนิคการทำปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ยหมัก น้ำหมัก สารชีวภัณฑ์ใช้ทดแทนสารเคมีทางการเกษตร และเทคโนโลยีการปฏิบัติภายหลังการเก็บเกี่ยว เพื่อปรับใช้ในการทำสัมมาชีพของตนเองและครัวเรือน

ภาพที่ 6 การอบรมเชิงปฏิบัติการการทำปุ๋ยหมักฮอร์โมนไข่

ภาพที่ 7 การผสมปุ๋ยทำปุ๋ยหมักจากเศษใบไม้และวัชพืช

6.3 กิจกรรมที่ 3 การจัดทำแปลงสาธิตผักพื้นบ้านต้นแบบเพื่อขยายผลในแต่ละหมู่บ้านในตำบลริมเหนือ โดยหน้าที่ของแปลงสาธิตนี้ จัดขึ้นเพื่อรวบรวมพันธุ์พืช ผัก สมุนไพรในชุมชน เป็นจุดสถานที่องค์ความรู้ด้านพืชผัก เช่น ชื่อผัก ประโยชน์สรรพคุณของผัก จุดสถานที่รวมกลุ่มสมาชิกผู้สนใจด้านการเกษตร และเป็นจุดส่งเสริมการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร

ภาพที่ 8 การจัดทำแปลงสาธิตการปลูกผักพื้นบ้านในชุมชนตำบลริมเหนือ

6.4 กิจกรรมที่ 4 การพัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูปจากผลิตผลทางการเกษตร เพื่อสร้างความโดดเด่นและสร้างมูลค่าเพิ่ม

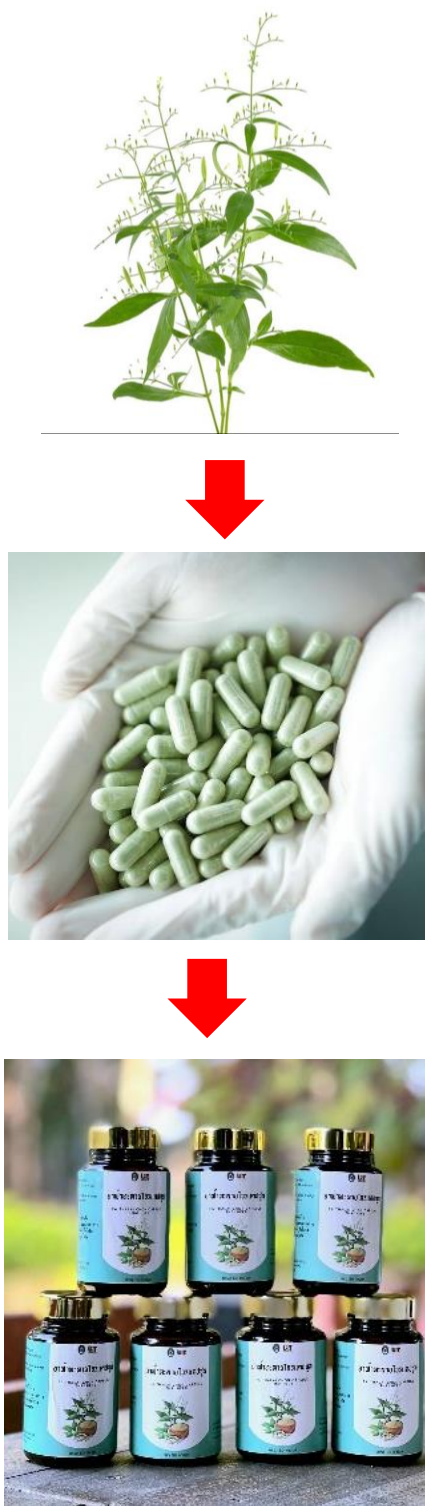
ภาพที่ 9 การพัฒนายาหม่องแก้ปวดจากแบบเดิม เป็นแบบใหม่ ให้มีความสวยงามน่าสนใจมากขึ้น

ภาพที่ 10 การพัฒนาสมุนไพรเครื่องหอมแก้ปวดจากแบบเดิม เป็นแบบใหม่ ให้มีความสวยงามน่าสนใจมากขึ้น

ภาพที่ 11 การพัฒนาอุปกรณ์ประคบน้ำพุไฟให้มีความหลากหลายน่าสนใจมากขึ้น ยกตัวอย่างเช่น
ผ้าประคบน้ำพุ ผ้าประคบน้ำพุ ผ้าประคบน้ำพุ เป็นต้น

ภาพที่ 12 การแปรรูปสมุนไพรต้นฟ้าทะลายโจร พืชที่มีสรรพคุณทางยา โดยการนำไปตากแห้ง อบแห้ง และบดละเอียดจนเป็นผง บรรจุใส่แคปซูล จากนั้นนำมาบรรจุใส่กระปุกติดฉลากให้สวยงาม

6.5 กิจกรรมที่ 5 การถ่ายทอดองค์ความรู้ เพื่อการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชน

ภาพที่ 13 การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการการทำจกรสานไม้ไผ่

ภาพที่ 14 การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการการตัดเย็บเสื้อสตรีเบื้องต้น

6.6 กิจกรรมที่ 6 การส่งเสริมและพัฒนาช่องทางการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนในรูปแบบตลาดที่เป็นสถานที่และแบบออนไลน์

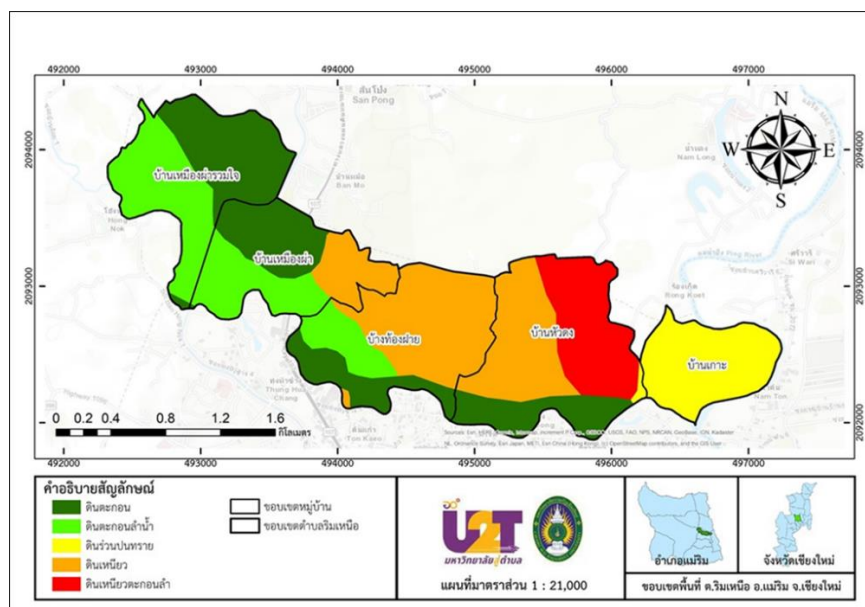

ภาพที่ 15 การจำหน่ายผัก ผลผลิตจากแปลงสาธิตการปลูกผักประจำหมู่บ้าน

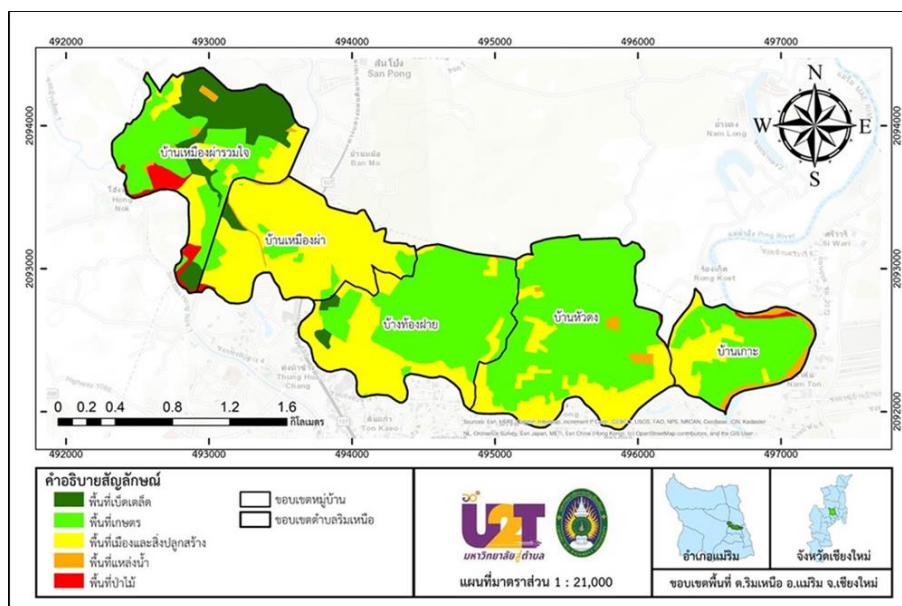

ภาพที่ 16 การจัดอบรมสอนการถ่ายรูปสินค้าและสร้างcontentในการจำหน่ายสินค้าบนช่องทางออนไลน์

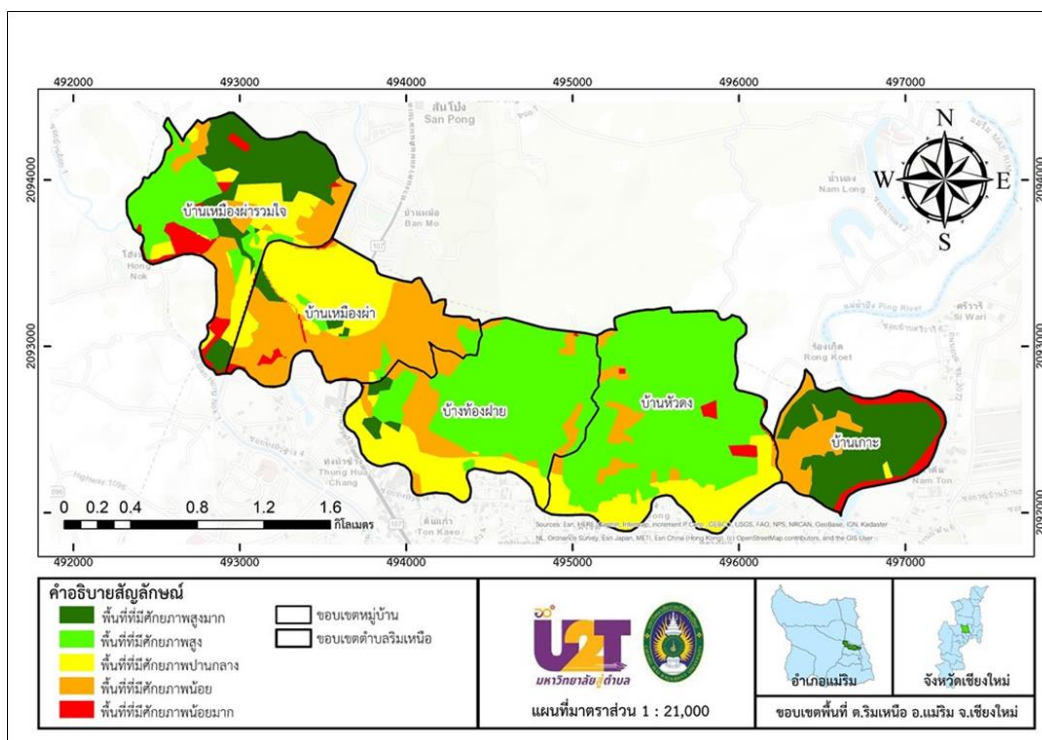
6.7 กิจกรรมที่ 7 การวิเคราะห์ศักยภาพเชิงพื้นที่ที่เหมาะสมด้านการเกษตรในตำบลริมเหนือ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

ภาพที่ 17 แผนที่แสดงลักษณะดินของตำบลริมเหนือ

ภาพที่ 18 แผนที่แสดงปัจจัยการใช้ประโยชน์ที่ดินของตำบลริมเหนือ

ภาพที่ 19 แผนที่แสดงศักยภาพพื้นที่เหมาะสมด้านการเกษตร ตำบลลุ่มเหนือ

จากการศึกษาสำรวจและรวบรวมข้อมูลเชิงพื้นที่ในตำบลลุ่มเหนือ และการแปลความหมายการใช้ที่ดินด้วยการสำรวจระยะไกล (Remote Sensing) เพื่อจัดทำฐานข้อมูลทางภูมิศาสตร์และการนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาพื้นที่ที่มีศักยภาพในการส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ตำบลลุ่มเหนือ การศึกษาพื้นที่ที่เหมาะสมต่อการเกษตรผ่านกรอบแนวคิดที่เกิดจากการพิจารณาจากลักษณะปัจจัยทางกายภาพ ซึ่งเป็นปัจจัยที่อิทธิพลต่อการส่งเสริมการเกษตร ซึ่งประกอบด้วย การใช้ประโยชน์ที่ดิน ความลาดชัน ปริมาณน้ำฝน ประเภทลักษณะของดิน การระบายน้ำของดิน เส้นทางน้ำ และเส้นทางคมนาคม โดยกำหนดค่าถ่วงน้ำหนักของแต่ละปัจจัย สูงต่ำตามระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการส่งเสริมด้านการเกษตร และทำการวิเคราะห์รวมคะแนนโดยอาศัยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ ซึ่งได้ผลการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

สรุปผลการศึกษา

1. การแปลความหมายการใช้ที่ดินด้วยการสำรวจระยะไกล (Remote Sensing) และแปลงข้อมูลให้เป็นฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) จากการแปลความหมายการใช้ที่ดินด้วยการสำรวจระยะไกล (Remote Sensing) และแปลงข้อมูลให้เป็นฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ พบว่า พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้างจะมีเนื้อที่ทั้งหมด 1.764 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 36.62 เปอเซ็นต์ของพื้นที่ โดยพื้นที่ที่พบมากที่สุดจะเป็นพื้นที่เกษตร ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ตำบลถึง 2.482 ตารางกิโลเมตรหรือ คิดเป็นร้อยละ 51.53 เปอเซ็นต์ของพื้นที่ทั้งหมด จึงสามารถสรุปได้ว่าพื้นที่ตำบลริมเหนือ เป็นพื้นที่เกษตรกรรมเสียส่วนใหญ่ รองลงมาจะเป็นพื้นที่เบ็ดเตล็ดจะมีพื้นที่ 0.355 หรือคิดเป็นร้อยละ 7.37 เปอเซ็นต์ และพื้นที่ที่น้อยที่สุดคือ พื้นที่แหล่งน้ำและป่าไม้ คือ 0.141 และ 0.75 ตารางกิโลเมตร หรือ 2.93 และ 1.56 เปอเซ็นต์ของพื้นที่ทั้งหมด

2. การประยุกต์ใช้เครื่องมือทางภูมิสารสนเทศในการวิเคราะห์และสนับสนุนการดำเนินงานในกิจกรรมของโครงการ U2T ตำบลริมเหนือการประยุกต์ข้อมูลภูมิสารสนเทศในการวิเคราะห์หาพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมในการสนับสนุนด้านการเกษตรในตำบลริมเหนือ โดยจากการวิเคราะห์พบว่า พื้นที่ที่มีศักยภาพมากที่สุด จะปรากฏในหมู่ที่ 5 บ้านเหมืองผารวมใจ และ หมู่ที่ 4 บ้านเกาะ มีจำนวนพื้นที่ทั้งหมด 0.71 ตารางกิโลเมตร พื้นที่ที่มีศักยภาพมาก จะพบว่าเป็นพื้นที่หมู่ที่ 2 บ้านท้องฝาย และ หมู่ 3 บ้านหัวดง มีจำนวนพื้นที่ทั้งหมด 1.91 ตารางกิโลเมตร ซึ่งเป็นพื้นที่เกษตรกรรมเดิมอยู่แล้วเป็นส่วนใหญ่ จึงเหมาะสมแก่การส่งเสริมและสนับสนุนด้านการเกษตร พื้นที่ที่มีศักยภาพปานกลาง จะพอในพื้นที่หมู่ 1 และหมู่ 2 ซึ่งเป็นพื้นที่เป็นเมืองและมีสิ่งปลูกสร้างมาก จึงไม่ค่อยเหมาะสมด้านการเกษตรมากนัก เนื่องจากเป็นที่อยู่อาศัยหลักของชาวบ้านในพื้นที่ตำบลริมเหนือ

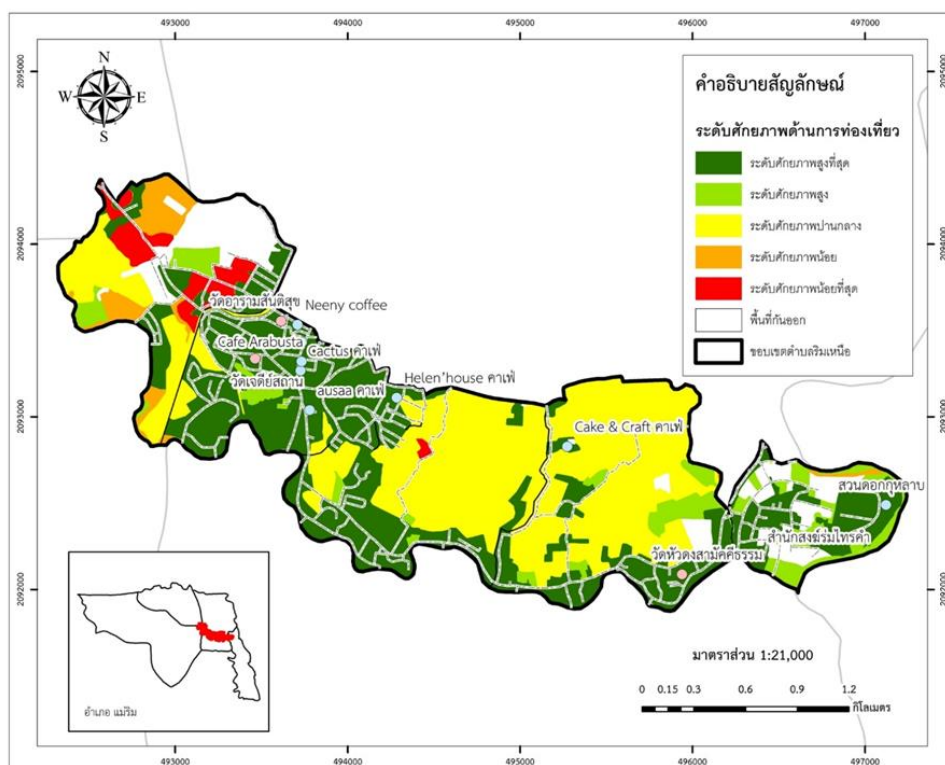
6.8 กิจกรรมที่ 8 การวิเคราะห์ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวตำบลริมเหนือ อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

จากการศึกษาการวิเคราะห์ศักยภาพในชุมชนริมเหนือเพื่อการท่องเที่ยว ในพื้นที่ ตำบลริมเหนือ อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ การศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดวัตถุประสงค์ 3 ประการ ประการแรก เพื่อสำรวจและจัดทำฐานข้อมูลเชิงตำแหน่งของสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ประการสอง เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพทางพื้นที่ด้านการท่องเที่ยวด้วยเครื่องมือทางด้านภูมิศาสตร์ ประการสาม เพื่อประยุกต์ใช้เครื่องมือทางด้านภูมิศาสตร์ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในตำบลริมเหนือ

การสำรวจและจัดทำฐานข้อมูลเชิงตำแหน่งของสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับแหล่งการท่องเที่ยวในตำบลริมเหนือ อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ โดยการสำรวจพื้นที่ในตำบลริมเหนือ และเก็บข้อมูลเชิงพื้นที่ตามสถานที่ท่องเที่ยวตำบลริมเหนือพบว่า มีฐานข้อมูล ดังนี้ 1.เส้นทางคมนาคม ได้แก่ ถนนสายหลักหมายเลข

107 2.เส้นทางน้ำสายหลัก ได้แก่ แม่น้ำปิง 3.สิ่งอำนวยความสะดวก สามารถแบ่งตามหมู่บ้านในตำบลริมเหนือ ได้แก่ หมู่ที่ 1 บ้านเหมืองฝ้า มี 3 จุด, หมู่ที่ 2 บ้านท้องฝ้าย มี 6 จุด, หมู่ 3 บ้านห้วยดง มี 6 จุด, หมู่ที่ 4 บ้านเกาะ มี 6 จุด และ หมู่ที่ 5 บ้านเหมืองฝ้าร่วมใจ มี 5 จุด รวมตำแหน่งสิ่งอำนวยความสะดวกในตำบลริมเหนือมีทั้งหมด 26 จุด 4.ที่พัก สามารถแบ่งตามหมู่บ้านในตำบลริมเหนือ ได้แก่ หมู่ที่ 1 บ้านเหมืองฝ้า มี 0 จุด, หมู่ที่ 2 บ้านท้องฝ้าย มี 1 จุด, หมู่ 3 บ้านห้วยดง มี 1 จุด, หมู่ที่ 4 บ้านเกาะ มี 2 จุด และ หมู่ที่ 5 บ้านเหมืองฝ้าร่วมใจ มี 0 จุด รวมตำแหน่งที่พักในตำบลริมเหนือมีทั้งหมด 4 จุด

วิเคราะห์ศักยภาพทางพื้นที่ด้านการท่องเที่ยวด้วยเครื่องมือทางด้านภูมิศาสตร์ในตำบลริมเหนือ อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ ประเภทด้านการท่องเที่ยวสามารถแบ่งได้ 3 ประเภท 1.รูปแบบการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติ มี 0 จุด 2.รูปแบบการท่องเที่ยวในวัฒนธรรม มี 4 จุด 3.รูปแบบการท่องเที่ยวในความใจพิเศษ มี 7 จุด พื้นที่ที่มีศักยภาพในการท่องเที่ยวในตำบลริมเหนือ อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ ระดับศักยภาพสูงที่สุด มีเนื้อที่ 1183.946 ไร่ ระดับศักยภาพสูง มีเนื้อที่ 243.101 ไร่ ระดับศักยภาพปานกลาง เนื้อที่ 1144.889 ไร่ ระดับศักยภาพน้อย 101.998 ไร่ ระดับศักยภาพน้อยที่สุด 100.155 ไร่

ภาพที่ 20 แผนผังแสดงระดับศักยภาพด้านการท่องเที่ยวในตำบลริมเหนือ

ภาพที่ 21 แผนผังแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวในตำบลริมเหนือ

7. กลไกการทำงาน

การทำงานของทีม U2T ได้ร่วมมือกับเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลริมเหนือ กลุ่มผู้นำชุมชน และชาวบ้านในชุมชน เมื่อจะทำการจัดกิจกรรมต่างๆในชุมชน จะมีการประชุมวางแผนกับหัวหน้าผู้รับผิดชอบโครงการ ผู้นำชุมชน และทีม U2T จากนั้นจะมีการแบ่งหน้าที่ของแต่ละฝ่ายเพื่อจัดเตรียมงาน สืบหาข้อมูล รวบรวมข้อมูล ดำเนินจัดกิจกรรม ตลอดจนสรุปผลการดำเนินงานทุกครั้ง

8. ผลลัพธ์ทั้ง 4 ด้าน

8.1 ด้านการจ้างงาน

ผู้จ้างงานที่เป็นทั้งบัณฑิตจบใหม่ ประชาชนทั่วไป และนักศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานเพิ่มมากขึ้น ได้ดึงศักยภาพของตนเองที่เคยเรียนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ได้ฝึกทักษะการทำงานร่วมกันเป็นทีม ทักษะการติดต่อประสานงานกับหน่วยงาน องค์กร และวิทยากรผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ โครงการU2Tทำให้บัณฑิตจบใหม่ ประชาชนทั่วไป และนักศึกษามีงานทำและมีรายได้เลี้ยงชีพตนเองและคนในครอบครัว

8.2 ด้านการพัฒนาทักษะ

ทางโครงการU2Tได้มีการจัดระบบเรียนออนไลน์แก่ผู้จ้างงาน เพื่อสามารถนำไปพัฒนาทักษะให้แก่ตนเอง มีทั้งหมด 4 ทักษะ ได้แก่ ทักษะด้านสังคม ทักษะด้านภาษาต่างประเทศ ทักษะด้านการเงิน และทักษะด้านดิจิทัล อีกทั้งระหว่างดำเนินงานในโครงการผู้จ้างงานเอง และชาวบ้านในชุมชนนั้นได้มีส่วนร่วมในการเข้าอบรมความรู้และอบรมเชิงปฏิบัติเกี่ยวกับการเกษตร และงานฝีมืออีกด้วย

8.3 ด้านการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ

โครงการU2Tสามารถยกระดับเศรษฐกิจชุมชน ให้ชุมชนลดค่าใช้จ่าย และเพิ่มรายได้ อีกทั้งยังได้รับความรู้ด้านต่างๆจากผู้เชี่ยวชาญ ไม่ว่าจะเป็นความรู้เรื่องการเกษตร การทำปุ๋ย การปลูกพืชผัก และการพัฒนางานฝีมือ ความรู้เหล่านี้เมื่อเกิดการฝึกฝนพัฒนาสร้างสรรค์บ่อยๆ จะทำให้ชาวบ้านและชุมชนเข้มแข็ง ยืนหยัดได้ด้วยตนเอง ตลอดจนสามารถพึ่งพาตนเองได้

8.4 ด้านการจัดทำ Community Big Data

การจัดทำข้อมูลขนาดใหญ่ของชุมชนนั้น ทำให้เราได้เห็นภาพรวมศักยภาพของตำบล รวมไปถึงจุดบกพร่องหรือจุดแข็งของตำบล ทำให้สามารถนำมาวิเคราะห์ และพัฒนาชุมชนในด้านต่างๆต่อไปได้

9. ผลลัพธ์เชิงเศรษฐกิจ

จากการที่โครงการ “ฝึกฝนบ้านริมเหนือเพื่อการเพิ่มรายได้ในชุมชน” ได้มีการส่งเสริมให้ชาวบ้านหันมาปลูกผัก ได้มีการมอบเมล็ดพันธุ์ และพันธุ์ต้นกล้าพืชผัก รวมไปถึงความรู้ในการปลูกและทำปุ๋ยหมักเอง ชาวบ้านสามารถนำพืชผักที่ได้รับไปปลูกในพื้นที่ใช้สอยของตนเอง ทำให้ชาวบ้านเองมีต้นทุน เพื่อต่อยอดให้เกิดผลผลิตและเกิดรายได้หมุนเวียนในครัวเรือน การสำรวจศักยภาพการท่องเที่ยวทำให้สามารถแสดงสถานที่เที่ยวที่น่าสนใจในตำบลริมเหนือให้แก่ผู้ที่เดินทางผ่านตำบลริมเหนือได้เห็น แวะชม แวะซื้อ

แวะใช้ และบอกต่อกันไปถึง แหล่งจุดพักรถ แหล่งซื้อสินค้าจากกลุ่มวิสาหกิจชุมชน รวมไปถึงร้านค้าเล็กๆ ในชุมชนได้รับประโยชน์จากการจำหน่ายซื้อขายสินค้าจากนักท่องเที่ยว ทำให้เกิดการกระจายรายได้อย่างทั่วถึง เกิดการหมุนเวียนของเศรษฐกิจในชุมชน

10. ผลลัพธ์เชิงสังคม

ประชาชนทั่วไป หรือผู้สูงอายุที่มีเวลาว่าง เกิดการรวมกลุ่มกัน เพื่อแบ่งปันความรู้ พัฒนางานฝีมือของตน เพื่อต่อยอดทักษะให้เกิดประโยชน์จนสร้างอาชีพได้ เมื่อมีผู้คนที่รู้จักแหล่งผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ ก็จะเกิดเครือข่ายทางการตลาด ทำให้ผู้คนมากมายที่ต่างพบเห็นได้บริโภคสินค้าในชุมชนต่อไปเป็นทอดๆ

11. ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานโครงการ U2T ให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์

ระยะเวลาการดำเนินงานมีระยะเวลาที่สั้นเกินไป ทำให้การดำเนินกิจกรรมบางอย่าง เช่น การขอใบรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ มีเงื่อนไขเกี่ยวกับการผลิต การแปรรูป การแสดงฉลาก และการจำหน่าย พร้อมกับการแก้ไขเปลี่ยนแปลงตามการตรวจประเมินของกรมวิชาการเกษตร ซึ่งไม่สามารถดำเนินการได้ในระยะเวลาอันสั้น จึงอยากให้เพิ่มระยะเวลาของโครงการ U2T เพื่อให้มีความต่อเนื่องของงาน และให้งานออกมามีคุณภาพอย่างสมบูรณ์และยั่งยืน

12. ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานในอนาคต

1. สนับสนุน และพัฒนาต่อยอดกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในตำบลริมเหนือให้มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีมาตรฐาน
2. ต่อยอดผลิตภัณฑ์ยาหม่อง สมุนไพรเครื่องหอม ลูกประคบ กลุ่มจักสาน และกลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้า ให้มีความหลากหลาย น่าสนใจ เข้าถึงทุกเพศทุกวัย และมั่นคงยั่งยืน
3. การพัฒนาช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้า และผลิตภัณฑ์ในชุมชน
4. พัฒนามาตรฐานการปลูกผักให้ได้รับการรับรองผักปลอดสารพิษ ควบคุมดูแลคุณภาพ เพื่อขยายสู่การจำหน่ายในท้องตลาดขนาดใหญ่

13. ชื่อผู้รับผิดชอบโครงการ

ดร.รัชพล สัมพุดานนท์

โทร.098-2546244

อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาภูมิศาสตร์และภูมิสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

14. ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ วรวิทย์ ศุภวิมุติ

อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาภูมิศาสตร์
และภูมิสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ผศ.ดร. ชโรชนีัย ชัยมินทร์

อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชา
สารสนเทศศาสตร์และบรรณารักษศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

อาจารย์ปิยวดี นิลสนธิ

อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาภูมิศาสตร์
และภูมิสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

นางสาว อันสุตารี กันทะสอน

หัวหน้างานบริการวิชาการและโครงการ
พระราชดำริ สถาบันวิจัยและพัฒนา

15. ชื่อสมาชิกทีม U2T ตำบลริมเหนือ อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

นางสาวธัญรัตน์ ธีรพรพาณิชย์

นางสาวปรารถนา ชัยรัตน์

นายณัฐ รัตนพันธ์

นางสาวหนึ่งฤทัย มั่งเต็ม
บุตร

นายอัครพล หาญใจ

นางสาวธนพร พันธุ์

นางสาวบุษบรณ พันธุ์มณี

นางสาวชนิภรณ์ แก้วดี

นายศุภกฤต คชสิทธิ์

นายปรานต์เวอร์ณ์ แสนใหม่

นายณัฐกพล แข็งแรง

นางสาวสุธาสินี กองชา

นางสาวกมณีนันท์ อะทะ

นางสาวชยาภรณ์ อิมิวัฒน์

นางสาวชนิสรา บุญยอด

นายอภิชาติ เหนกตากองแก้ว

นายสิริวิชญ์ ปรมชลิตโรจน์

นางสาวอักษรานัฐ กุสุมภ์ราชกิจเจริญ

นางสาวนารีรัตน์ กมลวิสัย

นางสาวจิตาภา ประสมสวย

นางสาวจินดาภา ธรรมชาติมณี

นายภูวดล บุญช่วย

นางสาวธัญพรรณ ไพรพงศ์พร

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลริมเหนือ อำเภอแม่อริม จังหวัดเชียงใหม่

ร้อยตำรวจตรีสุภาพ ยะมะโน
นายกเทศมนตรีตำบลริมเหนือ

นางสาว สุปรียา พูลทาจกร
นักพัฒนาชุมชนตำบลริมเหนือ